

Til Stortingets Finanskomité

Ref.: MOT Dato: 19. mai 2021

Teknas etterfølgende innspill til RNB 2021

Tekna – Teknisk naturvitenskapelig forening, er den største masterforeningen i Norge, og den største fagforeningen i Akademikerne med over 88 000 medlemmer. Våre medlemmer har mastergrad eller mer fra tekniske og naturvitenskapelige fagområder.

Viser til [tidligere innspill](#) om styrking av bevilgningene til IPN, og ettersender med dette ytterligere innspill.

Avvikling av ABE-reformen

Tekna er kritisk til at offentlig sektor stadig opplever flate kutt som følge av ABE-reformen (Avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen). Tekna har tidligere bedt om en evaluering av ABE-reformen, for å undersøke konsekvensene kuttene har hatt for de ulike departementene og statlige virksomhetene. Erfaringene fra de offentlige institusjonene og funnene i Fafo-rapporten [ABE-reformen i staten](#) viser at reformen ikke har tjent sitt formål, og at det ikke er behov for ytterligere evaluering.

Tekna er av den klare oppfatning om at videreføring av reformen vil bidra til å ytterligere svekke kvaliteten og oppfølgingsarbeidet og det faglige arbeidet i Nav, universitets – og høyskolesektoren og i helseforetakene. Når administrative støttefunksjoner reduseres, forsvinner ikke arbeidsoppgavene, men overføres til andre ansattgrupper som for eksempel vitenskapelige ansatte i UH-sektoren. Dette er ikke hensiktsmessig og effektiv bruk av denne kompetansen. Videre frykter Tekna at regjeringens økte innsats mot useriøse bedrifter og arbeidslivskriminalitet svekkes når ABE-reformen videreføres. ABE-reformen vil i realiteten kunne medføre færre ressurser til sentrale etater, som Arbeidstilsynet, politiet, Nav og Skatteetaten, sin evne til å bekjempe arbeidslivskriminalitet.

Tekna mener derfor at Stortinget nå må be regjeringen avvikle ABE-reformen.

Digital kompetanse

Tekna mener at det er viktig at etter- og videreutdanningstilbudet også gir påfyll til lærere som har høy kompetanse. Teknas lærere har høy formell kompetanse, men opplever at det er vanskelig å få tid og ressurser til å oppdatere seg på ny teknologi og digitale løsninger. Behovet for kompetanseutvikling har her blitt større i en tid med mer bruk av digitale verktøy som følge av hjemmeskole. Fagfornyelsens nye læringsmål for programmering er eksempelvis på mål som er vanskelig å nå uten oppdatert kompetanse hos lærerne. Behovet for kompetanseutvikling har blitt forsterket gjennom pandemien og det er derfor nødvendig med en styrking i RNB.

Tekna mener derfor at lærerløftet og fagfornyelsen må følges opp med midler til opprustning av kompetanse blant de lærerne som har den formelle kompetansen, men som må oppdatere seg med digital kompetanse, og om nye læringsmål der innsikt i ny teknologi er nødvendig.

Avansert IT-kompetanse

Tekna viser til en rekke undersøkelser som understøtter behovet for IKT-kompetanse. EL og IT Forbundet, NITO, Negotia, IKT-Norge, Digital Norway, Abelia har gått sammen om å kartlegge tilbudet av og etterspørselen etter IKT-kompetanse nå og fremover. Det er Samfunnsøkonomisk analyse som har laget rapporten. Undersøkelsen avdekket et særlig behov for avansert IT-kompetanse. Det er de lange integrerte sivilingeniørutdanningene innen IKT det er stor etterspørsel etter. Tekna viser til vår egen arbeidsmarkedsundersøkelse, hvor hele 96 prosent av IKT-kandidatene er sysselsatt etter endt studier. Det er stort kompetansegap innen kunstig intelligens og maskinlæring, datahåndtering og systemutvikling, avansert IT-sikkerhetskompetanse, kryptologi med mer. Dette gjelder både i næringslivet og i offentlig forvaltning. I tillegg ser vi et stort behov for etter- og videreutdanning av dem som allerede har en høyere utdanning for å holde tritt med den raske digitale utviklingen vi står i.

Tekna ber derfor Stortinget prioritere et løft i antallet studieplasser innen de lange integrerte IKT-studiene for å raskt komme i gang med å redusere kompetansegapet. Tekna ber om ekstra midler til etter- og videreutdanningstilbud rettet mot dem som allerede har en høyere utdanning.

Opptrapping av tilskuddsordning for bredbånd

For at Norge skal være i front av den digitale samfunnsomstillingen må det settes nye mål for kapasitet og dekning av høyhastighetsnett i kommende stortingsperiode. Målene må også følges av forutsigbare økonomiske støtteordninger over statsbudsjettet.

Tilgang til høyhastighets bredbåndnett er en rammebetingelse for å sikre både tradisjonell og ny verdiskaping, for å styrke konkurranseevnen og øke eksportandelene. For både privat og offentlig sektor gjelder at digitalisering gir mulighet for økt innovasjonstakt og omstilling. Utnyttelse av stordata, helseinformatikk, kunstig intelligens, maskinlæring og tingenes internett stiller økte krav til kapasitet, tilgjengelighet og robusthet på den digitale infrastrukturen.

Tekna har i samarbeid med andre 17 andre organisasjoner i arbeidslivet blitt enig om fire prioriteringer som vi ber Stortinget følge opp overfor regjeringen:

- Ambisjonen er at alle, men minimum 95% av norske husholdninger, bedrifter og offentlige kontorer, skal ha tilgang til bredbånd med hastigheter på minimum 1 Gbit/s i løpet av 2025.
- Resten av landet skal som minimum ha tilgang til bredbånd med 100 Mbit/s i løpet av 2025.
- Staten må øke tilskuddsordningen for bredbånd i statsbudsjettet til 1 milliard kroner per år, i perioden 2022-2025.
- Samtidig foretas en gjennomgang av tilskuddsordningene med sikte på å optimalisere prosessen og effekten.

Tekna mener at Stortinget må starte arbeidet med opptrappingen av tilskuddsordningen for bredbånd og starte gjennomgangen av tilskuddsordningene med sikte på å optimalisere prosessen og effekten.